

ONTDAAN

Daniëlle van der Werf

ONTDAAN

Ik vocht tegen de ziekte van Crohn
maar verloor het bijna van mezelf

© Daniëlle van der Werf, 2021

1e druk, maart 2021

Uitgever: SAAM Uitgeverij, Hillegom
saam.uitgeverij@gmail.com
saamuitgeverij.nl | zorgboeken.nl

Vormgeving: SAAM Uitgeverij

ISBN 978 9492261694

NUR 320

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Voorwoord	7
Inleiding	9
Klachten	11
Het eerste onderzoek	23
De uitslag	30
Blanes	34
Nieuwe klachten	45
De rolstoel	57
Sociaal pedagogisch hulpverlener	60
Ander ziekenhuis	64
Eerste onderzoek	68
Behandelplan	71
Start studie-medicijn	73
Remicade infuus	76
Relatie	81
Tanja	86
Overplaatsing	95
Humira	101
Eerste operatie	107
SEH	113
Uitgedroogd	118
Onbekend bezoek	131
Lotgenotencontact	136
Terug naar het regionale ziekenhuis	141
Drinkvoeding	148
MTX	151
Medicijnen werken niet meer	152
Chirurgie	156
Uitvlucht	158
Afrika	161

Oma	164
Nooit meer hetzelfde	167
Opnieuw ontstekingen	173
Sondevoeding	176
Doei dikke darm	178
Stomme mister Stommie	184
Onrust	188
Op het randje	194
Klaplong	199
Verstopping	203
UWV	210
LUMC	213
Gesloten jeugdzorg	217
Met pensioen	220
Shit, de Film	224
Rectumamputatie	229
Niets werkt	234
Hugo	239
Opgeven is geen optie	247
Zes maanden stabiel	257
Psycholoog	258
Frustratie	262
Tijd voor een nieuwe uitdaging	266
Tootles	268
Daan	271
Nawoord	277

VOORWOORD

Mensen zien wat ze gewoon zijn te zien. Ze weigeren te zien wat ze niet verwachten te zien. (Merle Martin)

Deze uitspraak geeft treffend weer wat ik tijdens het lezen van dit boek bij mijzelf waarnam. Ik zag ertegen op om eraan te beginnen. Echter, dit boek boeit, neemt je mee en inspireert. Het laat mij ervaren hoe dankbaar ik ben dat ik leef en gezond ben. Het laat mij beseffen dat we als mens heel veel veerkracht hebben.

Maar bovenal gaf het boek een rijkdom op zielsniveau. Het raakte mij in wie ik ben, gaf mij betekenis en hoop voor de toekomst. Dat was niet wat ik verwachtte bij een boek over de ziekte van Crohn.

Daniëlle van der Werf is erin geslaagd om een boek te schrijven dat iedereen makkelijk tot zich neemt en dat ons als lezer gevoelsmatig inzicht geeft in het proces van deze ziekte. Haar wijze van schrijven, haar zelfspot en haar oprechte vragen maken dat we ons kunnen inleven in haar proces. Sterk, vastberaden en soms zoekend naar de zin van ons bestaan mag de lezer meebewegen in haar weg. Haar (eigen)wijsheid staat daarin voorop.

Dit boek geeft zowel verplegend personeel als artsen en specialisten ‘een kijkje achter de schermen’, soms letterlijk, van de patiënt. Het geeft een bijzondere feedback aan de ziekenhuizen en specialisten in Nederland. Echter, niet alleen de medische sector, maar ook de onbevangen lezer zal vanaf het eerste moment geboeid worden door haar verhaal en mogelijk aan het denken worden gezet.

Een verhaal dat gaat over bijna dood zijn en dood willen, maar ook over leven en overleven. Het geeft hoop en toekomst aan eenieder die worstelt met levensvragen. Het laat zien dat de veerkracht van ons mensen verdergaat dan alleen een ziekte te dragen.

Dit boek gaat niet over een ziekte overwinnen, maar leert ons hoe we met tegenslag kunnen omgaan.

Het lezen van Daniëlle haar verhaal maakt dat je als lezer snapt wat werkelijk belangrijk is in het contact tussen mensen. Haar boek is een oproep voor eenieder van ons om mens te blijven bij de mensen. Ons contact niet te verbreken, maar dat een aanraking, blik of woord de ander kan laten voelen dat zij zichzelf mag zijn en kan blijven.

Moeilijk wellicht, maar zoals professor Manu Keirse zegt ‘het begint bij luisteren’. Tijd durven nemen betekent niet dat je in tijdnood komt, maar dat juist in de verbinding tijdwinst optreedt.

Luuc Smit

Hogeschooldocent Psychotrauma en verlies

HZ University of applied Sciences Hulpverlener bij het Zeeuws Kollektief voor Haptonomie

INLEIDING

Na een vrij onbezorgde jeugd waarin wel sprake was van enkele gebeurtenissen die mij toendertijd hebben geraakt - ruzies met vriendinnen, kort gepest op de middelbare school, ouders die zijn gescheiden - verandert op mijn negentiende mijn leven drastisch. De ziekte van Crohn wordt vastgesteld.

Naar schatting hebben ruim tachtigduizend mensen een chronische darmontsteking, iets minder dan de helft heeft de ziekte van Crohn. Een ziekte waarvan de oorzaak niet bekend is en waarbij het ziekteproces op verschillende manieren kan verlopen.

De tien jaar na het vaststellen van Crohn heeft mijn leven in het teken gestaan van overleven, letterlijk. Ruim veertien operaties, meer dan vijftig ziekenhuisopnames, ontelbaar veel medicijnen, hoop, wanhoop, afscheid nemen en duizenden tranen verder, leek het in begin 2016 erop dat mijn lichaam de strijd had gewonnen en dat ik sterker was dan de Crohn.

Jarenlang heb ik op een bepaalde overlevingsmodus geleefd, noem het de vechtstand. Van de ene tegenslag in de andere, niets bleef mij bespaard. Een bepaalde vorm van adrenaline heeft er jarenlang voor gezorgd dat ik overeind bleef staan in deze vreselijke storm. Feestneus op en gaan, iedereen in mijn omgeving, de artsen en verpleegkundigen in het ziekenhuis, bewonderde mij altijd om mijn doorzettingsvermogen, positiviteit en strijdlust. Ik ging maar door, even huilen en hop, de schouders er weer onder. Hulpverlening voor wat ik moest meemaken? Als je er nog maar over begon werd je weggestuurd. Ik deed dit, ik kon dit, ik zou dit gevecht afmaken en winnen.

Echter, toen de rust in mijn lichaam terugkwam en ik het vertrouwen in mijn eigen lijf terug moest vinden, kwamen de echte problemen pas. Doordat mijn lichaam niet meer hoefde te vechten, de adrenaline niet meer werd aangemaakt, de vechtstand

niet meer nodig was, kwam er ruimte in mijn hoofd. De angsten, de pijn, het verdriet, het onbegrip, als een sneltrein denderden deze emoties door mijn lijf. Geen besef van wat er met mij gebeurde, probeerde ik opnieuw te vechten tegen deze nare gevoelens. Ik ging opnieuw de strijd aan, maar dan met mijzelf en niet meer met de Crohn. En hoewel ik de strijd met de Crohn had gewonnen, verloor ik de strijd met mijzelf.

Ik maakte niet alleen mijzelf maar ook vriendschappen, relaties en familiebanden kapot doordat ik mij niet begrepen voelde. Maar hoe kon ik verwachten dat anderen mij begrepen, als ik mijzelf niet eens begreep. Drastische besluiten, keuzes die ik jaren had uitgesteld, zorgden ervoor dat ik stap voor stap dichterbij mijzelf kwam te staan. Pijnlijke beslissingen die mij tot op de dag van vandaag achtervolgen, maar wel nodig waren om uit het diepe zwarte gat te kruipen. Het onbegrip, de onwetendheid van de medemens, maar ook mijn eigen onervarenheid hebben ervoor gezorgd dat ik mijn verhaal met jullie wil delen.

Het leven met een chronisch verlies is niet iets wat overgaat als de ziekte onder controle is, het rouwen begint pas als de hevige storm is gaan liggen, de dijken moeten worden herbouwd en dat proces is, in mijn geval, zwaarder geweest dan de ziekte overwinnen. Ik vocht tegen de ziekte van Crohn, maar verloor het bijna van mijzelf.

februari 2006

KLACHTEN

De fitnessstudio waar ik werk, verkoopt sinds kort een voedingsplan waarmee je kan afvallen. De combinatie van het weekmenu, de voedingssupplementen en het gebruik van de fitnessstoestellen zouden zorgen voor een afname van gewicht. Omdat ik drie avonden per week in de studio werk, klanten meet en weeg, hen begeleid bij het sporten, ben ik van mening dat ik zelf ook moet ervaren hoe het is om dat menu een maand te volgen. Hoe kan ik anders weten waar ik over praat. Het voelt oneerlijk om te zeggen 'hou nog even vol, je bent op de goede weg, dat stuk taart moet je echt nog even laten staan' om vervolgens zelf in het weekend een zak chips en een reep chocolade weg te sneed. Nee, zo steek ik niet in elkaar. Ik weet graag waar ik over praat als ik mensen iets adviseer of ergens in begeleid en in mijn beleving kan dat alleen als je het zelf hebt ervaren.

Ondanks dat ik prima een kilo of vijf kan missen, stuit ik op aardig wat weerstand van mijn bazin en een deel van de klanten. Ze vinden mij te jong - ik ben tenslotte net negentien jaar - om een dieet te volgen, het is totaal nog niet nodig en de puberwereld is al zo kwetsbaar, vinden ze. Los van alle weerstand heb ik toch besloten één maand mee te doen, ik wil gewoon weten wat ik verkoop.

Mam doet met mij mee en het bevalt uiteindelijk hartstikke goed. In plaats van voeding uit pakjes maak je bijvoorbeeld zelf de pastasaus, gebruik je volkorenproducten en weeg je de hoeveelheid die je eet. Een menu dat prima toe te passen is in het dagelijks leven. Voor mijn gevoel eet ik zelfs nog meer dan ik hiervoor deed, alleen dit keer gezonde producten in plaats van een koekje en chips in de avonden of het weekend.

Hoewel bij mam de kilo's eraf vliegen - een kilo per week - blijft het bij mij hangen op amper twee kilo de eerste maand. Het voedingspatroon voelt goed, het is makkelijk en een stuk lekkerder. We besluiten nog een maand door te gaan met het programma.

De tweede maand valt mij op dat ik veel meer naar het toilet moet. Dit kan komen doordat je lichaam heftiger reageert op de verandering van voeding en het meer innemen van vezelrijk voedsel. Je darmen zouden eraan moeten wennen en dit kan wat lichte problemen geven. Ik heb er verder geen aandacht aan geschonken.

Een week of zes, nadat ik mijn voedingspatroon heb aangepast, vliegen de kilo's eraf. De eerder bedachte vijf kilo was inmiddels verdwenen en ik vond het wel goed geweest. Hoewel mam nog doorging met het dieet, stopte ik met de voedingssupplementen en het afwegen van mijn voeding, echter ik bleef afvallen. Naast dat de kilo's eraf vlogen, moest ik ook nog steeds erg vaak naar het toilet, zo vaak dat ik uiteindelijk dagelijks diarree remmers ben gaan slikken omdat ik wilde dat het zou stoppen. Van drie capsules per dag werd het al snel een capsule per uur. Ik durfde niet steeds naar dezelfde drogist dus haalde ik ze steeds ergens anders. Ik was bang dat een van de medewerkers een opmerking zou maken over de hoeveelheid medicijnen die ik kocht, of erger nog, dat ze iets tegen mijn moeder zou zeggen. Op dit kleine eiland kent iedereen elkaar.

Ongeveer een jaar geleden was ik bij de huisarts geweest. Ik had veel buikklachten en voelde mij niet fit. De huisarts linkte mijn klachten aan de scheiding van mijn ouders en de puberteit. Het zou wel overgaan als ik wat meer rust zou ervaren, werd er gezegd. De klachten zijn nooit verminderd, maar ik leerde ermee leven. Tot nu, nu de klachten nog heviger zijn geworden. De stap om nu naar de huisarts te gaan met deze klachten is best groot. Ik

wilde tenslotte zelf wat afvallen, ik heb zelf mijn voedingspatroon aangepast, dus ze zou mij waarschijnlijk toch naar huis sturen met het advies om anders te gaan eten. Toch nam ik uiteindelijk de stap om langs de huisarts te gaan, ik moest wel, dit was geen leven zo. De onzekerheid of ik het toilet wel haalde, de vele toiletbezoeken en de buikpijn beheersten mijn hele leven, ik kon nergens anders meer aan denken.

Wachtend in de wachtkamer bereid ik mij voor op wat ik zou gaan zeggen; ik wil graag serieus genomen worden. Eenmaal aan de beurt voel ik mijn hart sneller kloppen. Ik neem plaats tegenover dokter Maas. Ik ben blij dat onze huisarts een vrouw is, dat is toch een stuk makkelijker praten over deze ongemakkelijke klachten. Ik begin en vertel over het dieet, de klachten die ik nu ervaar, het gewichtsverlies en de vermoeidheid. Terwijl ik ietwat verlegen mijn verhaal doe, tikt de dokter mee en maakt ze af en toe een hummend geluid, ze kijkt mij niet aan. Ongemakkelijk friemel ik aan mijn handen op het moment dat mijn verhaal klaar is. Ik haal adem. Zo dat is eruit, denk ik.

Dokter Maas wendt haar blik van het scherm en kijkt mij indringend aan. Ik stop met ademen en er bekruipt mij een naar gevoel.

De dokter vraagt: ‘Tja, nou, dat is nogal wat, zeg. Weet je zeker dat je loperamide hebt gekocht en geen bisacodyl?’

‘Wat is bisacodyl?’ reageer ik verbaasd.

‘Bisacodyl is een laxermiddel.’ Opnieuw wendt ze haar ogen naar het computerscherm en maakt een opsomming van de klachten die ik zojuist heb genoemd.

‘Diarree, afvallen, vermoeidheid, slecht slapen, misselijk, dit zijn de klachten die je ervaart, toch?’

Ik knik en besef mij dat ze nog steeds naar het scherm kijkt in plaats van naar mij, dus ik mompel zacht een ‘ja, mevrouw’.

‘Vind je jezelf dik?’ is de vraag die vervolgens wordt gesteld, nog steeds zonder oogcontact te maken.

‘Nee’, zeg ik iets luider.

‘Ik zie dat je een half jaar geleden hier ook bent geweest met buikklachten, je ouders gingen toen net scheiden, hoe is de thuis-situatie nu? Vind je dat je te weinig aandacht krijgt?’

‘Pardon,’ floep ik eruit, ‘wat heeft deze vraag te maken met mijn huidige klachten?’

De huisarts wendt haar gezicht van het scherm richting mij, haar lichaam draait mee en ze legt haar armen over elkaar op tafel, ze buigt iets naar voren, opnieuw kijkt ze mij indringend aan. Ze heeft een afkeurende blik op haar gezicht.

‘Nou, dame,’ begint ze, ‘weet je wat ik denk, ik denk dat jij aandacht wil. Van je ouders of misschien van andere mensen in je omgeving? Ik denk dat je eens moet googelen op anorexia, want waar jij mee bezig bent is absoluut niet gezond. Ik zou er maar heel snel mee stoppen als ik jou was. Hoeveel ben je nu afgeval-len?’

Ik weet het niet precies, maar ik denk tien kilo in zes weken tijd. ‘Rond de tien kilo.’

De huisarts trekt haar wenkbrauwen op en zucht een keer.

Ongemakkelijk wiebel ik op de stoel, ik voel dat ik naar de wc moet en ik wil dit gesprek niet meer voeren. Wat denkt deze vrouw? Denkt ze dat ik alles verzin? Denkt ze dat ik het zelf veroorzaak? Wat denkt ze wel niet. Een schoolvriendin heeft al jaren anorexia en die ziet er heel anders uit dan ik, haar klachten zijn heel anders, ze eet nauwelijks en ze spuugt soms. Ik eet gewoon elke maaltijd, alleen moet ik na het eten bijna direct naar het toilet, en nee, niet om te spugen. Ik heb geen anorexia, zeg ik tegen mijzelf alleen durf ik het niet tegen mijn huisarts te zeggen. Ik ben bang dat ik moet huilen en dan vindt ze mij vast en zeker een aansteller en aandachtvrager. Gelukkig zijn de ogen van de

huisarts weer op haar beeldscherm gericht.

‘Oké, dame, we spreken af dat jij weer normaal gaat eten, dat je stopt met die pillen, welke het dan ook mogen zijn, en dat je normaal gaat doen, ik weet zeker dat je klachten dan zo over zijn.’ Ik slik mijn tranen weg, ik knik en sta op om mijn jas aan te doen. Uit beleefdheid geef ik de huisarts een hand en zo snel als ik kan verlaat ik de praktijk.

Ik fiets naar huis. Gelukkig is mam aan het werken, dus hoef ik haar niet te vertellen waarom ik gehuild heb. Huilend zit ik op het toilet; mijn buik doet pijn, ik ben misselijk en voel mij ziek. Wat een vervelende huisarts is dit, ik ga nooit meer naar haar toe, besluit ik.

Een uur later komt mam thuis. Ze weet niets van mijn bezoek aan de huisarts. Stel je voor dat ze hetzelfde denkt als deze vrouw. Mam heeft de afgelopen weken weleens een opmerking gemaakt over mijn gewicht, maar dan meer in de richting van: ‘Ik ben blij om te zien dat je wel gewoon eet, anders zou ik nog denken dat je jezelf aan het uithongeren bent, je moet echt niet meer afvallen, hoor, meisje.’

De dagen verstrijken en hoe graag ik ook zonder de loperamide zou willen, het lukt mij niet. Deze pillen geven mij nog een klein beetje het gevoel dat ik niet om de vijf minuten naar het toilet moet, het is verschrikkelijk. Elke pauze, elke leswissel moet ik naar het toilet. Ik schaam mij vreselijk en weet niet meer wat ik tegen mijn vriendinnen moet zeggen als ze een opmerking maken over dat ik weer naar het toilet moet. Overal heb ik de pillen verstoppt, in mijn tas, jas, broekzak, etui, werkelijk overal. Elk uur neem ik een capsule, soms wel twee tegelijk, als ik een blokuur heb bijvoorbeeld. Sommige docenten zijn zo streng dat je tijdens de les niet naar het toilet mag, dit zijn de ergste uren.

Ik ben zo bezig met het niet naar het toilet mogen, dat ik alleen

maar meer drang krijg om wel te gaan. Ik hoor vaak niet wat de docent vertelt, omdat mijn gedachten gefocust zijn op mijn darmen.

Het is eind maart als ik aan het werk ben in de studio. Een van onze klanten moet gewogen worden. Ze is nu twee maanden bezig met het dieet. In de weegruimte meet ik de omtrek van de armen, benen en buik van deze dame. Tijdens het opschrijven van de omtrek en het uitrekenen van de afname in centimeters, pakt ze mij bij mijn arm.

‘Daan,’ zegt ze, ‘weet je zeker dat jij gestopt bent met het dieet? Je krijgt zo’n mager smoeltje.’

Ik slik. Ik ben al meer dan twee weken gestopt, maar de kilo’s vliegen eraf. Gister stond ik nog op de weegschaal en toen ik er vanavond weer op ging staan, was er weer een halve kilo af. Inmiddels is er zestien kilo af in twee maanden tijd. Ik richt mijn blik op het formulier en zeg dat ik gestopt ben. Dat is niet gelogen, dat het goed met mij gaat is wel gelogen en dat mijn gezichtsverandering komt doordat ik vandaag mijn haar los heb, is ook niet waar. Tot mijn opluchting wordt mijn antwoord geaccepteerd en komt de focus op het aantal afgenomen centimeters.

‘Wat een fijn dieet’, zegt deze klant. Trots loopt ze de studio in en deelt haar succes met andere klanten.

Ik verdwijn achter mijn bureau en voer de uitkomst van het meten in op de computer. Hoe is het nou toch mogelijk dat ik zoveel kilo’s verlies, terwijl ik niet eens overgewicht heb, en de klanten met overgewicht maar een aantal kilo per maand verliezen. Ik begrijp het niet en het geeft mij een vervelend gevoel. Zou ik dan toch anorexia hebben, heb ik dan toch de verkeerde pillen? Zouden ze mij in de apotheek laxeermiddel hebben gegeven in plaats van diarreeremmers? Op Google zoek ik naar medicatie, het doosje dat ik altijd koop is toch echt een diarreeremmer. Ik

zucht. Ik weet echt niet wat er met mij aan de hand is, maar het zal wel tussen mijn oren zitten zoals de huisarts heeft gezegd. Een klant is klaar en komt met een kop thee aan mijn bureau zitten. We praten over dagelijkse dingen en het lukt mij om even niet na te denken over mijn darmen.

Het is weekend en ik ben op stal. Daar is geen toilet en ik merk dat ik onrustig ben; ik kan niet genieten van het verzorgen van mijn pony Tootles omdat ik steeds het gevoel heb dat ik naar het toilet moet. Uiteindelijk ben ik twee keer achter de mesthoop neergehurkt. Ik voel mij ellendig en moet huilen. Wat is er nou toch met mij aan de hand, ik kan nergens meer naartoe zonder toilet. Om het half uur moet ik wel, en vaak voor niets, alleen wat slijm en bloed want als je zo vaak gaat, zijn je darmen wel snel leeg. Sinds een week draag ik continu maandverband, van dat dikke goedkope witte maandverband. Het is de week ervoor op school een aantal keer voorgekomen dat ik maar net op tijd naar het toilet kon en één keer was ik te laat. Gelukkig was het alleen maar slijm, maar wat voelde ik mij vies. Het maandverband voelt ongemakkelijk, maar het geeft mij iets meer rust op het moment dat ik niet direct naar een toilet kan.

Ik wil graag een buitenrit maken, maar ik durf het niet aan, ik ben alleen en stel dat ik tijdens de rit naar het toilet moet, dan kan dat niet want ik moet mijn pony vasthouden. Het maandverband geeft onvoldoende zekerheid, zelfs niet voor een half uurtje. Ik besluit Tootles even los te gooien in de bak en hem een vrije dag te geven vandaag, misschien lukt het mij morgen wel. Ik kan niet stoppen met huilen. Ik wil dat het stopt, maar ik weet niet meer hoe.

Wanneer ik mijn fiets in de schuur zet, zie ik dat mam in de keuken staat. Niet handig, denk ik, nu moet ik langs haar heen en ik

weet zeker dat ze ziet dat ik gehuild heb. Ik berg mijn paarden-spullen op en bedenk wat ik zal zeggen als ze vraagt waarom ik gehuild heb. Ik vertel wel dat Tootles niet wilde luisteren en op mijn teen is gaan staan, schiet er door mijn hoofd. Vrijwel direct na deze gedachte schiet er een glimlach rond mijn mond, dit gaat mam natuurlijk nooit geloven, ik ben echt geen meisje dat daarom gaat huilen. Ik vind het alleen maar leuk als Tootles stout is, die uitdaging vind ik prachtig dus dat smoesje gaat niet op. Ik moet lachen bij de herinneringen die opkomen als ik denk aan mijn avonturen met Tootles. Wat een draak het soms is en hoe ik daarmee om ga, deze pony is echt mijn beste vriend. Ik probeer de glimlach vast te houden als ik de keuken in loop. Zonder mijn handen te wassen loop ik door naar de woonkamer, mam roept mij terug.

‘Ho, wacht jij eens even dame, moet jij je handen niet wassen?’

Ik sta al in de deuropening naar de gang.

‘Ik ga gelijk douchen.’

‘Oké, vooruit,’ zegt mijn moeder, ‘maar niet overal aan zitten, hè, met die paardenhanden, gooi je kleding ook maar gelijk in de was, dan zet ik de machine zo aan.’

Opgelucht haal ik adem en loop ik de trap op, na het douchen zijn mijn ogen rood van de douche en zal mam niet meer vragen of ik heb gehuild. Ik pak wat spullen van mijn kamer en loop naar de douche. In gedachten verzonken kleed ik mijzelf uit en gooi mijn kleding in de was. Ik stap onder de douche en laat de warme staal mijn ijskoude huid verwarmen, mijn gedachten staan even op stil.

Ik schrik op als de badkamerdeur opengaat en mam ineens binnenkomt. Hier had ik niet op gerekend. Ik heb de zakken van mijn rijkleding leeggehaald en de inhoud op het randje van de wasbak gelegd. Dit betekent dat er ongeveer vijf capsules lope-ramide liggen en een nieuw maandverband. Ik weet niet meer

wat ik moet doen, stel dat mam ernaar vraagt. Ik hoop dat ze het niet ziet en dat ze alleen snel de wasmand komt pakken. Helaas, moeders zien veel meer dan je wilt en uiteraard valt het haar op. Ik zie haar naar de inhoud van mijn zakken kijken en daarna kijkt ze naar mij

‘Sinds wanneer gebruik jij dit soort maandverband?’ vraagt ze verbaasd.

Er vormt een brok in mijn keel en ik weet niet wat ik moet zeggen, ik schiet vol en begin te huilen.

Nu is het aan mam om te schrikken en ze is even stil. Ze pakt mijn handdoek en vraagt mij de douche uit te zetten. Op het moment dat haar handen de deur vastpakken, besef ik dat mam mij al meer dan twee maanden niet zonder kleding heeft gezien. Ik ben zoveel afgevallen, dat ik laagjes kleding ben gaan dragen om dit te verbloemen. Nu ziet ze mij naakt en ziet ze hoeveel ik ben afgevallen. Voordat ik mijzelf kan omdraaien, is de deur al open. Ik zie de grote geschrokken ogen van mam en moet nog harder huilen.

Wanneer ik ben aangekleed zitten we op mijn bed, mam troost me. Snikkend vertel ik haar over mijn klachten, het bezoek aan de huisarts en angst en onzekerheid die ik al enkele weken met mij meedraag. We spreken af dat we maandag samen naar de huisarts gaan.

‘Dit kan zo niet langer’, zegt mijn moeder. ‘Ze moet je onderzoeken.’

Opgelucht haal ik adem, mam is niet boos op mij en gaat mij helpen. Ik hoef het niet meer alleen te doen, mijn geheim is gedeeld. Ik voel dat er een last van mijn schouders glijdt.

Het is maandag en om half vier kunnen we terecht bij de huisarts. Het is inmiddels ruim twee weken geleden dat ik hier ook was. Ik ben blij dat mam met mij mee is en ik ben benieuwd wat

de huisarts zal zeggen vandaag.

Op het moment dat we haar kamer binnenlopen, voel ik haar afkeurende blik op mij gericht en dat geeft mij een ongemakkelijk gevoel. We nemen plaats en de huisarts kijkt naar haar scherm.

‘Is de afspraak voor u of uw dochter?’ vraagt ze aan mijn moeder.

‘We zijn hier voor Daan.’

Mam kijkt mij aan, ik friemel aan mijn trui, durf de huisarts niet aan te kijken.

Ik voel dat ze haar ogen op mij richt en voordat ik kan opkijken, vraagt ze waarom ik er ben.

Ik maak oogcontact met haar en wil beginnen met praten. Het lukt mij niet, er komt geen geluid uit mijn mond. Ik slik en kijk naar mijn moeder.

‘Nou,’ zegt de huisarts ongeduldig, ‘ik zie dat het ruim twee weken geleden is dat je hier ook was, nu ben je er weer maar nu met je moeder. Kan je mij vertellen waarom je er bent of moet je moeder het woord voor je doen?’

Er loopt een traan over mijn wang, ik wil de huisarts niet beledigen, maar hoe kan ik haar nu vertellen dat ze bij ons vorige bezoek een verkeerde conclusie heeft getrokken.

Gelukkig neemt mam het gesprek van mij over. Mam vertelt over afgelopen weekend, dat ze is geschrokken hoe mager ik ben, over de capsules, vele toiletbezoeken en het maandverband.

De huisarts trekt haar mondhoeken omhoog, tikt wat op haar toetsenbord en kijkt vervolgens mam aan.

Als mam klaar is met vertellen vouwt de huisarts haar handen ineen en herhaalt ze letterlijk wat ze een aantal weken geleden ook aan mij heeft verteld. Ze vertelt dat ze denkt dat ik aandacht wil en dat ik deze klachten zelf heb gecreëerd, dat mijn lichaam nu zo ontregeld is en dat ik er niet mee kan stoppen. Ze is ervan overtuigd dat er niets met mij aan de hand is.

De ogen van mam worden groter en groter, ze tikt met haar lange nagels op het bureau, met haar andere hand pakt ze mijn arm.

‘Kleed je uit’, zegt ze.

Geschrokken kijk ik mam aan, wat zegt ze nou?

‘Kleed je uit’, zegt ze nog een keer. ‘Laat zien hoeveel je bent afgevallen.’

Nu is het aan de huisarts om achterover in haar stoel te gaan zitten en met grote ogen naar mij en mam te kijken.

Terwijl ik mij langzaam uitkleed - het duurt even want ik heb meerdere lagen over elkaar aan - hoor ik mam vertellen dat ze dit weekend elke maaltijd naast mij heeft gezeten, dat ze gezien heeft dat ik heb gegeten en dat ik nog geen vijftien minuten later naar het toilet moest. Ik moest dit weekend met de deur open naar het toilet dus mam heeft ook kunnen zien en horen dat ik niet ben gaan spugen. Zij heeft zelfs een keer gekeken wat er in de pot lag, om te zien wat eruit kwam. Toen was het voornamelijk ook bloed en slijm. De huisarts is stil en kijkt van mam naar mij. Ongemakkelijk sta ik in mijn ondergoed in de kamer van de huisarts; ik krijg direct kippenvel.

‘Oké, oké, kleed je maar weer aan,’ zegt de huisarts. ‘Wat wilt u dat ik doe, mevrouw?’, vraagt ze aan mijn moeder.

‘Ik wil dat je mijn dochter onderzoekt. Er is iets met haar aan de hand en u moet uitzoeken wat.’

De huisarts kijkt naar haar scherm en pakt een formulier.

‘Laten we beginnen met bloedpikken’, zegt ze. ‘Morgenochtend kan je naar het Steenzweanshof om te prikken, je moet nuchter zijn. Donderdag kunnen jullie langskomen voor de uitslag. Ik geef je ook nog een potje mee voor ontlasting. Als je dat morgen hier inlevert, heb ik daar donderdag hoop ik ook de uitslag van.’

Opgelucht verlaat ik de spreekkamer. Donderdag weet ik wat er met mij aan de hand is. Donderdag, dat is al over drie dagen.